

רע"פ 8292/22 - רם לוי נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 8292/22

לפני:

כבוד השופט י' אלרון

המבקש:

רם לוי

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע ב-עפ"ג 4595-05-22 מיום 31.10.2022 שניתן על ידי השופטים י' עדן, ע' כהן ו-ג' דניאל; ובקשה לעיכוב ביצוע

בשם המבקש:

עו"ד יוסי חמצני

החלטה

1. לפני בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (השופטים י' עדן, ע' כהן ו-ג' דניאל) ב-עפ"ג 4595-05-22 מיום 31.10.2022 בגדרו התקבל ערעורה של המשיבה על גזר דינו של בית משפט השלום בבאר שבע (סגנית הנשיא השופטת נ' חקלאי) ב-ת"פ 64876-11-18 ו-ת"פ 10846-08-20 מיום 22.3.2022.

2. נגד המבקש הוגשו שני כתבי אישום אשר יתוארו להלן בתמצית. לפי החלק הכללי של כתבי האישום, המבקש רשום כ"עוסק מורשה" לענין חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן: חוק מע"מ). מתוקף היותו "עוסק מורשה" המבקש חייב להגיש דו"חות תקופתיים למע"מ ולשלם את המס הנובע מהם, במועד ובדרך שנקבעו בחוק מע"מ ובתקנות מס ערך מוסף, התשל"ו-1976 (להלן: התקנות).

כמפורט בשני כתבי האישום, המבקש לא הגיש במועד, במודע, כנדרש על פי החוק והתקנות את הדו"חות

התקופתיים למספר חודשים בשנים 2015-2017 וכן למספר חודשים בשנים 2018-2020. בנוסף, ביחס לדו"חות תקופתיים למספר חודשים בשנים 2017-2018 וחודש יולי בשנת 2019, אשר הוגשו במועד, לא צורף תשלום המס הנובע מהם, כנדרש על פי החוק והתקנות.

בגין מעשים אלו, למבקש יוחסו עבירות אי הגשת דו"חות מע"מ במועד לפי סעיפים 117(א) ו-88(א) לחוק המע"מ, ותקנה 23(ב)(1) לתקנות (27 עבירות); ואי תשלום מס במועד לפי סעיפים 118 ו-88(א) לחוק המע"מ, ותקנה 23(ב)(1) לתקנות (10 עבירות).

3. המבקש הורשע על פי הודאתו בעובדות שני כתבי האישום. בנוסף, המבקש הודה והורשע ב-6 עבירות נוספות של אי הגשת דו"חות מע"מ במועד בגין מספר חודשים בשנים 2020-2021, אשר טרם הוגש כתב אישום בגין.

4. במועד גזר הדין, חוב המס המצטבר שנבע מהדו"חות אשר לא שולמו כלל או שולמו באופן חלקי בגינם המבקש הורשע, הוא בסך כ-920,000 ש"ח.

5. בית משפט השלום בגזר דינו קבע כי המבקש פגע במידה משמעותית בערכים המוגנים, בכלל זאת, שמירה על יציבות המשק, פגיעה בערך השוויון בחלוקת נטל המס ופגיעה בכיסו של כל אזרח ואזרח. בית המשפט נתן דעתו לכך שהעבירות בוצעו ללא תחכום, תכנון מוקדם או כוונה לחמוק מתשלום, ואף להיקף הכספי של הפגיעה בקופה הציבורית - 920,000 ש"ח. לחובת המבקש הודגש כי המשיך וביצע עבירות גם לאחר שהוגשו נגדו שני כתבי אישום ובעוד ההליך המשפטי נגדו מתנהל. נוכח האמור, ובשים לב למדיניות הענישה הנוהגת, בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם את עבירות המבקש נע בין מספר חודשי מאסר ועד 18 חודשי מאסר; בנוסף לתשלום קנס הנע בין 20,000-90,000 ש"ח, לצד ענישה נלווית.

בקביעת עונשו של המבקש בגדרי המתחם, בית המשפט שקל לזכותו את הודאתו במעשים בהזדמנות הראשונה ולקיחת האחריות עליהם; היותו נעדר הרשעות קודמות; ואת העובדה שהמבקש פעל חלקית להסרת המחדל לאחר הגשת כתבי האישום. מנגד, בית המשפט זקף לחובתו את העובדה שמרבית המחדל לא הוסר; והעובדה שהמשיך לבצע עבירות גם לאחר שהוגשו כתבי אישום נגדו. עוד צוין כי מצוקתו הכלכלית של המבקש אינה מצדיקה את אי הסרת המחדל ואת אי תשלום הקנס מצדו. בצד זאת, בית המשפט לקח בחשבון את מצבם הכלכלי של המבקש ובני משפחתו.

אשר על כן, בית משפט השלום גזר על המבקש 9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות; 4 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור כל עבירה על חוק מע"מ, למשך 3 שנים; קנס בסך 40,000 ש"ח; והתחייבות בסך 30,000 ש"ח שלא לעבור עבירות על חוק מע"מ, למשך 3 שנים.

6. ערעור המשיבה לבית המשפט המחוזי על קולת העונש - התקבל. נקבע כי מדובר ברשימה ארוכה של עבירות אשר בוצעו במשך 6 שנים, וחלקן בוצעו אף לאחר שהוגש נגד המבקש כתב אישום. כמו כן, הודגש כי מדובר בסכומי כסף גבוהים אשר נגרעו מהקופה הציבורית אשר מרביתם טרם הושבו. עוד צוין כי בנסיבות העניין יש להעדיף את שיקולי הגמול וההרתעה ואת האינטרס הציבורי בדבר שוויון כלפי החוק, על פני נסיבותיו האישיות של המבקש.

משכך, בית המשפט המחוזי גזר על המבקש 10 חודשי מאסר בפועל חלף 9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. יתר רכיבי גזר דינו של בית משפט השלום נותרו על כנם.

מכאן הבקשה שלפניי, עמה הוגשה בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל.

7. לטענת המבקש, העונש אשר בית המשפט המחוזי גזר עליו מחמיר עמו יתר על המידה ומצדיק התערבות במסגרת "גלגול שלישי". נטען כי ישנו פער ענישה חריג בין הערכאה הדיונית לבין ערכאת הערעור, תוך שערכאת הערעור ממצה את מלוא חומרת הדין. כמו כן, נטען כי נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של המבקש, ובכללם, מצוקתו הכלכלית והיותו נשוי ואב לילדים, מצדיקות היענות לבקשתו.

8. דין הבקשה להידחות.

הלכה היא כי רשות ערעור "בגלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בלבד המעוררים סוגיה משפטית עקרונית החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, או במקרים בהם עולה חשש כי נגרם לו אי-צדק מהותי או עיוות דין (רע"פ 8388/22 אביבי נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (8.12.2022)). בפרט, בקשה לרשות ערעור הנסובה על חומרת העונש, תתקבל במקרים נדירים בלבד בהם ניכרת סטייה מהותית ממדיניות הענישה הנוהגת בנסיבות דומות (רע"פ 8016/22 אל גאוז נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (24.11.2022)).

9. הבקשה שלפניי נטועה בדל"ת אמות עניינו הפרטי של המבקש, ואף אינה מקימה חשש לעיוות דין - ומכאן כי יש לדחותה.

כפי שנקבע זה מכבר, עצם קיומו של פער בחומרת העונש בין הערכאה הדיונית לבין ערכאת הערעור, אין בו כשלעצמו כדי להצדיק מתן רשות ערעור במסגרת "גלגול שלישי", אלא יש לבחון האם התוצאה העונשית הסופית אשר נגזרה על המבקש הולמת את חומרת מעשיו אם לאו (רע"פ 5749/22 מזרחי נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (1.9.2022)).

10. בהקשר זה, רק לאחרונה כתבתי בעניין אחר על פגיעתן הרעה של עבירות המס, על טיב חומרתן ועל מדיניות הענישה בעבירות אלו:

"חומרתן של עבירות המס טמונה בכך שהן פוגעות, בה בעת, במשק, בכלכלה ובקופה הציבורית [...]; לצד פגיעתן בערך השוויון בנטל המיסים בין אזרחי המדינה [...]. לפיכך, בתי המשפט נוקטים במדיניות ענישה המבכרת שיקולי הרתעה והתחשבות באינטרס הציבורי על פני שיקולי שיקום, וכאשר נקודת המוצא בעבירות מעין אלו היא עונש מאסר בפועל מאחורי סורג וברח [...]" (רע"פ 8038/22 שילון נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (29.11.2022)).

בנדון דנן, המבקש הורשע ברשימה ארוכה של עבירות מס. במעשיו גרע כספים רבים מהקופה הציבורית, ואף בחלוף מספר שנים ממועד ביצוע העבירות - מרבית מחדליו לא הוסרו. אף העובדה שהמבקש המשיך במעשיו והחסיר

כסף מכיס הציבור, גם לאחר שהוגש נגדו כתב אישום בגין עבירות אלו ממש, מצדיקה ענישה משמעותית בדמות מאסר בפועל מאחורי סורג ובריא.

11. אף איני מוצא מקום ביתר טענות המבקש. שיקולי השיקום בעניינו נטענו בעלמא וללא ביסוס קונקרטי. ממילא, כידוע, שיקולי שיקום אינם חזות הכל והם נמדדים במלאכת גזירת העונש לצד יתר שיקולי הענישה (רע"פ 8388/22 אביבי נ' מדינת ישראל, (8.12.2022)). בהקשר זה, כאמור, בעבירות בהן המבקש הורשע יש לבכר את האינטרס הציבורי ושיקולי הרתעה. משקלם של שיקולים אלו אף גובר על התחשבות בנסיבות האישיות והמשפחתיות של המבקש, כפי שעמד על כך בית המשפט המחוזי בפסק דינו.

12. בהינתן האמור, העונש שבית המשפט המחוזי גזר על המבקש הולם את חומרת מעשיו, מתחשב כדבעי בנסיבותיו האישיות והמשפחתיות, ואף אינו ממצה את חומרת הדין עם המבקש.

13. אשר על כן, הבקשה נדחית. ממילא מתייתרת הבקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל.

ניתנה היום, י"ח בכסלו התשפ"ג (12.12.2022).

ש ו פ ט